

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/424/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112241410
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2013:8112241410.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobkyne: J. J., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., R. F. X, zastúpená Centrom právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, Bratislava p r o t i žalovanej: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, Košice, IČO: 31690904, zastúpenej JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom so sídlom v Košiciach, Nemcovej 22, o zrušenie rozhodcovského rozsudku a prísl. takto

rozhodol:

Z a m i e t a návrh žalovaného na prerušenie konania.

Súd z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, so sídlom Alžbetina 41, Košice, sp. zn. 2C 2210/2012 zo dňa 19.1.2012.

O trovách konania bude rozhodnuté osobitným uznesením v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 5.12.2012 domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, sp. zn. 2C 2210/2012 zo dňa 19.1.2012 a to s poukazom na § 40 ods. 1 písm. c/, d/, j/ o rozhodcovskom konaní. Žalobu odôvodnila tým, že rozhodcovská doložka je neplatná, pretože nebola individuálne vyjednaná a predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka. Uviedla aj to, že napadnutým rozhodcovským rozsudkom bola zaviazaná k úhrade pohľadávky predstavujúcej provízny náklad, ktorý vo všeobecných poisťných podmienkach nebol nijako špecifikovaný, pričom pohľadávka sa stala splatnou ukončením poisťného vzťahu, v danom prípade 8.8.2008 a preto vzniesla aj námietku premlčania.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Požadoval zastavenie súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku zo žaloby, pretože žalobkyňa nie je oslobodená od súdneho poplatku, nakoľko tento spor nie je možné považovať za spotrebiteľský. Vyslovil názor, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná, pretože bola osobitne a výrazne oddelená od ostatného textu všeobecných poisťných podmienok (ďalej len „VPP“) a podľa záznamu o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve bola žalobkyňa informovaná prostredníctvom finančného agenta o všetkých podmienkach poistenia vrátane rozhodcovskej doložky. Pohľadávka žalovaného uplatnená v rozhodcovskom konaní je legitímna podľa čl. XVII. bodu 7a VPP a predstavuje výšku vyplatennej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poisťnej zmluvy. Námietku premlčania považoval za nedôvodnú vzhľadom na čl. XVII. bod 7c VPP, v zmysle ktorého sa účastníci dohodli na predĺžení premlčacej lehoty na 10 rokov. Vyslovil tiež názor o: „chýbajúcom predmete sporu“ vzhľadom na to, že rozhodcovský rozsudok nie je právoplatný, lebo žalobkyňa podala voči nemu odpor.

Žalovaný písomným podaním doručeným súdu 21.11.2013 sa domáhal prerušenia tohto konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a to do právoplatného ukončenia konania vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II. US 382/2013. Ústavný súd totiž prijal na ďalšie konanie sťažnosť žalovaného, ktorou namietal porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a to v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.3.2012.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

V danom prípade súd je toho názoru, že nie sú splnené zákonné podmienky na prerušenie konania podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia. Predložený nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 499/2012 z 10.7.2013, ktorý žalovaný pripojil k tomuto svojmu procesnému návrhu sa týka iba procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktorej porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv žalovaného. Ústavný súd SR nemôže nahrádzať všeobecné súdy a preskúmať ich názory okrem prípadov arbitrárných rozhodnutí a preto sa vecne sporným problémom - otázkou platnosti rozhodcovskej doložky ani nezaoberal. Súd zároveň zdôrazňuje, že ten istý právny záver ako bol prijatý v spomínanom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6Cdo 1/2012 o neplatnosti rozhodcovskej doložky bol však vyslovený aj v iných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR napr. 6Cdo 3/2013 zo dňa 13.3.2013 alebo 6MCdo 7/2013 zo dňa 26.6.2013. Súd preto návrh žalovaného na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, poisťnou zmluvou č. 4333400077, všeobecnými poisťnými podmienkami a osobitnými zmluvnými dojednaniami k tejto zmluve, oznámením o zániku poistenia zo dňa 25.7.2008, návrhom žalovaného podanom na Arbitrážny súd Košice zo dňa 4.1.2012, rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 2C 2210/2012 zo dňa 19.1.2012 s návratkou, rokovacím poriadkom Arbitrážneho súdu Košice, písomnými vyjadreniami účastníkov, zápisnicou z pojednávania vo veci 11C 120/2013 zo dňa 25.10.2013 a vo veci 16C 127/2013 zo dňa 15.10.2013, rozsudkom tohto súdu č.k. 13C 15/2013-95 zo dňa 3.6.2013, spisom tohto súdu 17C 424/2012 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 7.8.2007 uzavreli účastníci poisťnú zmluvu pod č. 4333400077 týkajúcu sa životného poistenia poistenej Simony Mitrovej, pričom toto poistenie malo trvať od 8.8.2007 do 8.8.2016.

Neskôr žalobkyňa požiadala o zrušenie danej poisťnej zmluvy, čo žalovaný akceptoval a listom zo dňa 25.7.2008 písomne oznámil žalobkyni, že k zániku poistenia dôjde 8.8.2008. Tento list obsahuje aj konečný stav finančného plnenia z príslušnej poisťnej zmluvy, podľa ktorého žalobkyňa má nulový zostatok.

Súčasťou tejto poisťnej zmluvy sú Všeobecné poisťné podmienky v počte 12 strán napísaných drobným písomnom, ktoré podpísala aj žalobkyňa dňa 7.8.2007. Čl. XV. upravuje rozhodcovské konanie. V bode 1 sa konštatuje, že poisťovňa a poisťník sa dohodli na tom, že všetky spory sa budú riešiť v rozhodcovskom konaní. O výbere rozhodcovského súdu alebo o poverení rozhodcov pre konkrétny prípad rozhoduje poisťovňa, ktorá vydá aj štatút rozhodcovského súdu. VPP pokračujú formou predtlačie do ďalších zmluvných dojednaní k poisťnej zmluve, v ktorých v bode 2 sa uvádza, že poisťník a poisťovňa týmto vyjadrujú svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia sa rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Aj tieto dojednania sú podpísané žalobkyňou v ten istý deň - 7.8.2007 ako aj VPP a návrh poisťnej zmluvy.

V časti XVII. VPP označených ako „záverečné ustanovenia“ je 19 bodov (vrátane podbodov), pričom v bode 7a sa uvádza, že s uzavretím poisťnej zmluvy je pri jej vzniku spojený osobitný provízny náklad v podobe úhrady odmeny za sprostredkovanie poisťnej zmluvy medzi poisťovňou a poisťníkom, ktorý uhrádza poisťovňa. Podpisom poisťnej zmluvy vzniká poisťovní osobitná pohľadávka voči poisťníkovi vo výške vyplatennej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poisťnej zmluvy, ktorá sa vysporiada pri ukončení poisťného vzťahu zápočtom voči odkupnej hodnote, ak je vytvorená alebo poisťnému plneniu. Ak odkupná hodnota pri ukončení poisťného vzťahu vytvorená nebola, pohľadávka sa stáva

splatnou dňom ukončenia poistného vzťahu a poisťovňa je oprávnená voči poistníkovi ju uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto VPP pred rozhodcovským súdom.

Práve vyššie uplatnený nárok si žalovaný uplatnil návrhom, ktorý bol doručený Arbitrážnemu súdu 4.1.2012 na rozhodcovskom súde Arbitrážnom súde v Košiciach, ktorý vyčíslil na 79,03 Eur.

Arbitrážny súd v Košiciach dňa 19.1.2012 bez pojednávania vydal rozsudok pod sp. zn. 2C 2210/2012, ktorým uložil žalobkyni (v rozhodcovskom konaní žalovanej) zaplatiť Rapid life životnej poisťovni a.s. 79,03 Eur a trovy konania 276 Eur. Rozsudok bol doručený žalobkyni dňa 21.11.2012 (č.l. 97). Poučenie rozhodcovského rozsudku obsahuje informáciu o možnosti podania odporu v lehote 5 dní od doručenia, ale len za podmienky zaplataenia poplatku za odpor vo výške 72 Eur. Podľa žalobkyne v stanovenej lehote podala proti rozhodcovskému rozsudku námietky, v ktorých žiadala o odpustenie trov, stanovený poplatok za odpor však nezaplatila.

Žalobkyňa na pojednávaní prehlásila, že sprostredkovatelia poistenia ju pri uzatváraní poistnej zmluvy informovali len o konkrétnom produkte poistenia, pričom nepadla ani len zmienka o nejakej rozhodcovskej doložke. Poistnú zmluvu aj s obsahlymi poistnými podmienkami jej dali na podpis, pričom jej ukázali miesta vyhradené na podpis, čo žalobkyňa zrealizovala bez toho, aby si podpísovaný materiál, ktorý bol však rozsiahly a napísaný drobným písmom, neprečítala.

Ako listinný dôkaz preukazujúci praktiky žalovaného pri uzatváraní poistných zmlúv súd použil aj zápisnicu z pojednávania vo veci 11C 120/2013 zo dňa 25.10.2013, v ktorej je obsiahnutá výpoveď svedkyne Valérie Drobňákovéj, ktorá v minulosti pracovala pre žalovaného ako sprostredkovateľka poistenia. Svedkyňa prehlásila, že ani ona tak, ako aj ostatní sprostredkovatelia, ktorí pôsobili spolu s ňou v jednej skupine, neboli upozornení na podstatu inštitútu rozhodcovského konania, ktorý im vôbec nebol vysvetlený a pri školení riadiacimi pracovníkmi jej bolo uvedené len to, že záujemca o poistenie musí podpísať aj všeobecné poistné podmienky a osobitné zmluvné dojednania, pretože inak k uzavretiu poistnej zmluvy nedôjde. Preto v tom smere informovala aj záujemcov o poistenie. Podobne vypovedala aj svedkyňa Mária Barlíková, ktorá taktiež pôsobila ako sprostredkovateľka poistenia žalovaného a to vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 16C 127/2013 na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 15.10.2013. Aj z tohto spisu bola použitá zápisnica zo spomínaného pojednávania ako listinný dôkaz, pričom aj táto svedkyňa prehlásila, že vôbec im nebolo vysvetlené, čo je to rozhodcovská doložka a školení boli v tom smere, že záujemca o poistenie musí podpísať aj rozhodcovskú doložku, inak poistná zmluva nemôže byť uzatvorená.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v znení účinnom od 1.4.2004 do 31.12.2007 spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 citovaného zákona dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 3 citovaného zákona spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom od 1.1.2008 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Rozhodcovské konanie je upravené v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona,
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 41 ods. 1 vyššie citovaného zákona žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Nemalo by byť pochyb o tom, že poisťná zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou podľa vyššie citovaných všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 52). Je totiž zrejme, že žalovaný konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, žalobkyňa zmluvu uzatvárala ako fyzická osoba mimo rámca obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

V danom prípade bolo potrebné posúdiť, či osobitné zmluvné dojednania podpísané aj žalobkyňou možno považovať za individuálne dohodnuté, v takom prípade by rozhodcovská doložka bola uzavretá platne. Pre posúdenie tohto sporu možno použiť právne závery prijaté Najvyšším súdom SR v rozhodnutiach 6MCdo 9/12, 6Cdo 1/12, 6Cdo 3/13, 6ECdo 7/2013.

Konkrétne v rozhodnutí 6Mcdo 9/12 Najvyšší súd SR uviedol: „Návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy sa má predložiť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby z neho bolo zrejme, že spotrebiteľovi sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejme, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená“.

Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Cdo 1/12 sa týka žalovaného a aj v ňom Najvyšší súd dospel k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka bola totiž dohodnutá už podpisom poisťnej zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú ako predtlačенý formulár VPP pre životné poistenie a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti a to bez ohľadu na to, že účastníci podpísali (taktiež formou predtlačенého formuláru) osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku uvedenú v poisťných podmienkach.

Ten istý právny záver bol vyslovený aj v ďalšom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6Cdo 3/13 zo dňa 13.3.2013 a 6ECdo 7/2013 zo dňa 26.6.2013.

Možno teda prijať záver, že ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah (čo je aj tento prípad) nemôže ísť o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku.

Súd poukazuje na to, že spotrebiteľ podpísal rozhodcovskú doložku, pretože inú možnosť nemal, pokiaľ chcel uzatvoriť poisťnú zmluvu. Z doložky nevyplýva, že by bol informovaný o rozdieloch medzi súdnym a rozhodcovským konaním, o rokovanom poriadku rozhodcovského súdu a pod. Jednoznačne to napokon vyplýva aj z výpovede svedkyne Drobňákovej zo spisu 11C 120/2013 a svedkyne Márie Barlíkovej zo spisu 16C 127/2013, ktoré súd použil ako listinný dôkaz. V tejto súvislosti možno znovu poukázať na právne závery už citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 6MCdo 9/12. Navyše však je potrebné sa stotožniť aj s ďalším jeho záverom o tom, že princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) ustupuje dôležitejšiemu princípu a to ochrane spotrebiteľa.

Ďalší dôvod neplatnosti rozhodcovskej doložky súd vidí aj v tom, že rozhodcovský súd si vybral sám žalovaný. V tejto súvislosti možno poukázať na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 2735/11 zo dňa 3.4.2012. Podľa neho právo na zákonného sudcu zaručené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd sa primerane vzťahuje aj na rozhodcovské konanie. Ak sa výber rozhodcu neurčil podľa transparentných pravidiel, nemôže byť akceptovateľný ani výsledok tohto rozhodovania.

Je zarážajúce, ak žalovaný napriek viacerým rozhodnutiam Najvyššieho súdu SR, ktorý jednoznačne uzavrel neplatnosť rozhodcovskej doložky bez ohľadu na to, že bola upravená v osobitných zmluvných dojednaniach zotrváva na svojich mylných názoroch. Zarážajúce je aj jeho zavádzajúce tvrdenie o tom, že žalobkyňa mala možnosť nepodpísať spomínané osobitné zmluvné dojednania, pretože aj pri ich nepodpísaní by predsa platil článok XV. VPP, ktorý upravoval výlučné riešenie sporov rozhodcovským súdom, ktorý bol oprávnený vybrať sám žalovaný a dokonca v zmysle tohto článku bol ho oprávnený aj vytvoriť. Ťažko možno v takom prípade nemať pochybnosti o nezaujatosti rozhodcovského súdu a veriť v jeho objektívnosť a spravodlivé rozhodovanie. Tieto pochybnosti sa napokon potvrdili aj rokovacím poriadkom Arbitrážneho súdu v Košiciach, ktorý jednoznačne znevýhodňuje spotrebiteľa oproti súdnemu konaniu. Možno poukázať napr. na zásadu písomnosti rozhodcovského konania; na to, že spotrebiteľ má síce možnosť žiadať nariadiť pojednávanie, ale len za poplatok 36 Eur, navyše musí platiť aj paušál na správne náklady, ktorý je odstupňovaný podľa hodnoty sporu (od 84 do 6.000 Eur); na podanie odporu voči rozhodcovskému rozsudku je stanovená neúmerne krátka 5 dňová lehota; fikcia o doručení rozsudku platí aj v prípade, že adresát sa nezdržiaval na adrese doručovania; v prípade procesných úkonov je podmienkou prijatia takéhoto procesného úkonu zaplatenie príslušného poplatku (v tomto prípade 72 Eur); nie je upravené oslobodenie od poplatku v dôsledku hmotnej núdze spotrebiteľa a pod. Všetky tieto skutočnosti vedú k záveru o tom, že žalovaný nepochybne žalobkyni neposkytol žiadne informácie pri podpísaní rozhodcovskej doložky o rozhodcovskom konaní vrátane jeho porovnania so súdnym konaním, pretože inak by nepochybne žalobkyňa spomínanú rozhodcovskú doložku nepodpísala.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody súd preto považoval za dôvodné žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vyhovieť a to s poukazom na § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z.

Už len pre úplnosť kvôli informácii pre žalovaného vo vzťahu k predloženým súdnym rozhodnutiam súd dodáva, že predložené rozhodnutia odvolacieho súdu sú zjavne v rozpore s právnym názorom vysloveným v rozsudkoch Najvyššieho súdu SR (citovaným vyššie), ktoré by mali odvolacie súdy rešpektovať. Predložený nález ÚS SR sa týka procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v

súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktorej porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv žalovaného, nerieši (a ani z pohľadu jeho kompetencie nemôže) nahrádzať všeobecné súdy a preskúmavať ich právne názory okrem prípadov arbitrárnych rozhodnutí. Preto ústavný súd vecne sporný problém - otázku platnosti rozhodcovskej doložky neposudzoval.

V danom prípade bolo prioritné posúdenie platnosti rozhodcovskej doložky, keďže pri závere o jej neplatnosti nemôže znovu rozhodcovský súd rozhodovať o návrhu žalovanej poisťovni, ale len všeobecný súd a preto ďalšie námietky žalobkyne súvisiacej s námietkou premlčania sa budú riešiť v nasledujúcom súdnom konaní.

Námietky žalovaného súd vyhodnotil ako neopodstatnené. Nepochybne žalobkyňa je v pozícii spotrebiteľa, keďže poisťnú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase jej uzavretia. Za absurdnú možno považovať námietku žalovaného týkajúcu sa „chýbajúceho predmetu sporu“ vzhľadom na podanie odporu žalobkyne voči rozhodcovskému rozsudku, zvlášť za situácie, ak rozhodcovský rozsudok o tomto odpore ani nerozhodol a napokon jeho rokovací poriadok, ktorý podmieňuje prejednanie odporu zaplatením príslušného poplatku (ktorý nesporne žalobkyňa nezaplatila) mu to ani neumožňuje. Žalovaný by si mal uvedomiť, že zákonodarca stanovil prekluzívnu lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku počítanú od doručenia rozsudku, teda nie jeho právoplatnosti, čo je logické, zvlášť ak jedným z taxatívnych dôvodov zrušenia rozhodcovského rozsudku je neplatnosť rozhodcovskej doložky. Ak je rozhodcovská doložka neplatná, potom nie je daná ani právomoc rozhodcovského súdu a jeho rozhodnutia sú preto ničotné, nespôsobujúce záväznosť.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 151 ods. 3 O.s.p. vzhľadom na skutočnosť, že úspešná žalobkyňa žiadala priznať náhradu trov konania, avšak tieto nedokázala vyčísliť, pokiaľ ide o trovy právneho zastúpenia, nakoľko jej právny zástupca nebol prítomný na pojednávaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.